

Situering van het proefschrift

De participatieretoriek in Integrale jeugdhulp roept meerdere vragen op. Eén ervan betreft het al dan niet strategisch aanwenden van die retoriek. Wordt participatie niet vooral dan besproken of ingebracht wanneer er consensus wordt nagestreefd in een proces van besluitvorming waarin velen het niet eens zijn met de uitgangspunten of de uitwerking van de Integrale jeugdhulp? Maar vanuit het poststructuralistische denkkader kan deze retoriek ook begrepen worden als een (noodzakelijk) onderdeel van de ontwikkeling van een discours. We ontleen immers twee stellingen aan dat poststructuralisme: taal maakt werkelijkheid en macht is vooral productief en positief geworden. Ze komen samen in het begrip 'discours'. In dit geval wijst discours op een reeks (geheel) van taalhandelingen die de sociale werkelijkheid wil beïnvloeden vanuit wat jongeren en kinderen denken en menen over de jeugdhulpverlening. Dit idee wordt afgetoetst aan een concreet discours dat in een regio Integrale jeugdhulp mbt de beleidsparticipatie van kinderen en jongeren geproduceerd werd in de periode 2005 tot en met 2008. Het betreffende discours wordt in het proefschrift onderzocht op zijn basale kenmerken als discours. Daarbij worden ook de krachtige en minder krachtige of zwakke elementen ervan bepaald. De analyse verloopt via een vooropgezet schema in twee bewegingen: een eerste beschrijvende en een tweede meer deconstruerende analyse. De analyse kan kritisch genoemd worden omdat ze bevragend van aard is en poogt om de verschillende kenmerken van het discours bloot te leggen en te ontvouwen.

Als resultaat kan worden bevestigd dat er zich een (Foucaultiaans) discours heeft ontwikkeld dat poogt om tot een eigen betekenisverlening ten aanzien van Integrale jeugdhulp te komen. Het gaat om een discours dat is geschreven door volwassen intermediairen die het perspectief van jongeren inbrengen. Er is tevens een participatie-orgaan opgericht als een soort maatschappelijke instelling en er zijn procedures en regels afgesproken waarmee het discours zich verhoudt ten opzichte van het directe discursieve veld waarin het zich bevindt. Het discours probeert zich transgressief een weg te banen naar het veld van betekenissen waar het deel van uitmaakt. Deze elementen samen zetten aan tot de ontwikkeling van een zich naar buiten vertakkend discursief netwerk. Tevens hebben we vastgesteld dat jongeren en kinderen niet rechtstreeks betrokken zijn bij deze discursieve activiteiten en dat er nog steeds 'verouderde' termen zoals 'authentieke' representatie en 'essentie' van hulpverlening gehanteerd worden om het discours kracht bij te zetten. Vanuit het ingenomen uitgangspunt beschouwen we het gebruik van deze termen eerder als een verzwakking van het discours.

Curriculum Vitae

Jean Pierre Vanhee studeerde achtereenvolgens aan de Vrije Handelsleergangen te Oudenaarde en promoveerde er tot Geaggregeerde boekhouden informatica en vervolgens aan de Vrije Universiteit Brussel waar hij in 1982 promoveerde tot licentiaat in de Moraalwetenschappen.

De beroepsloopbaan van Jean Pierre Vanhee is zeer divers. Hij was als lesgever/docent verbonden aan verschillende scholen secundair en hoger onderwijs evenals aan volkshogescholen in Vlaanderen en Nederland.

Sinds 2002 is hij als directeur verbonden aan de Vlaamse Gemeenschap departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur: Integrale Jeugdhulp Vlaanderen van 2002 tot 2004 Projectleider regio Gent-Meetsjand van 2005 tot 2008 Beleidsmedewerker Oost-Vlaanderen van 2008 tot heden Vlaams projectleider

FACULTEIT VOOR PSYCHOLOGIE EN EDUCATIEWETENSCHAPPEN

Het achteloze spreken Beleidsparticipatie van kinderen en jongeren in Integrale jeugdhulp, een discoursanalyse.

Openbare verdediging tot het behalen van de
academische graad van

DOCTOR IN DE PEDAGOGISCHE WETENSCHAPPEN
Richting Agogische Wetenschappen

Door de heer **Jean-Pierre Jules Vanhee**

Die zal plaatsvinden op

Vrijdag, 2 juli 2010
Gebouw D, lokaal D 2.01
Campus oefenplein om 18 uur.

Promotor Prof. Dr. Willem Elias

Prof. Dr. Willem Elias
Decaan Faculteit PE

Examencommissie

Prof. Dr. A. D. Bisschop

Prof. Dr. M. De Bie (Ugent)

Prof. Dr. A. Roose (Ugent)

Prof. Dr. K. De Koster (VUB)

Prof. Dr. T. Vanwing (VUB)

Prof. Dr. D. Verté (voorzitter - VUB)

Promotor

Prof. Dr. Willem Elias
VUB – faculteit PE